

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “ПОП МИНЧО”
С. КОЛАРОВО, ОБЩ. РАДНЕВО, ОБЛ. СТАРА ЗАГОРА
тел.: 041480362; GSM: 0879816313; <http://oukolarovo.org>; e-mail: info-2401058@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Нели Петрова
Директор на ОУ „Поп Минчо”
с. Коларово

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В
ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПОП МИНЧО”
с. КОЛАРОВО, общ. РАДНЕВО, обл. СТАРА ЗАГОРА

Етичният кодекс е създаден на основание чл. 269, ал. 1, т.11
от Закона за предучилищното и училищното образование,
приета от Педагогическия съвет на проведено заседание № 8 от 04.09.2023 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на ОУ „Поп Минчо”, с. Коларово е разработен от директора на училището и комисия от педагогически специалисти представители на общественния съвет към училището в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО.

Чл.1. Настоящият Етичният кодекс е създаден на основание Чл. 175. (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование и определя правилата за поведение на работниците и служителите в ОУ „Поп Минчо”, с. Коларово и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл.2. Съгласно кодекса дейността на служителя трябва да се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

Чл.3. Този кодекс се прилага към всички служители в ОУ „Поп Минчо”.

Чл.4. Моралният кодекс за работата с деца в училището има за цел:

1. Да представят основните ценности и принципи, които работещите в ОУ „Поп Минчо” трябва да знаят и спазват в своята практика;
2. Да утвърдят волята и стремежа на работещите в ОУ „Поп Минчо” за етичност в практическата им дейност;
3. Да насочват поведението и подпомогнат работещите в ОУ „Поп Минчо” в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
4. Да очертаят моралните отговорности на работещите в ОУ „Поп Минчо” към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

Чл.5. Принципите, изложени по-долу, са базирани на следните фундаментални норми:

1. Човешките същества са по природа автономни и съзидателни. Всеки индивид твори своя собствен живот и колективно, ние творим обществото.
2. Всички човешки същества са с еднаква ценност, независимо от раса, вяра, убеждения, националност, пол, социално-икономически статус или сексуална ориентация.
3. Индивидите имат правото, отговорността и потенциала да вземат свои собствени решения, да поемат отговорности за своя собствен живот и да функционират автономно.
4. Индивидите са отговорни за своето личностно и професионално развитие и за темповете на това развитие

НОРМАТИВНА ОСНОВА:

Конвенцията на ООН за правата на детето;
Европейската харта за правата на човека;
Конституция на РБ;
Закон за защита правата на детето;
Закон за защита правата на човека;
Закон за предучилищното и училищно образование;
Стандарт за приобщаващо образование.

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещият в ОУ „ Поп Минчо”:

Чл.6. изпълнява задълженията си с необходимия професионализъм, честност, откритост и прозрачност в действията, като се придържа към етичните стандарти, както в отношенията помежду си, така и в отношенията си с трети лица;

Чл.7. при изпълнение на задълженията си е длъжен да избягва всякакви действия, повлияни от личните му политически, синдикални и религиозни възгледи;

Чл.8. не може да използва служебното си положение в свой или друг личен интерес;

Чл.9. не допуска в своята работа създаването или разпространението на корупционни практики.

Чл.10. не разгласява информация и факти, до които са получили достъп при изпълнение на служебните си задължения.

РАЗДЕЛ I

ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.11. Работещите с деца в ОУ „ Поп Минчо” изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи, че:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
2. Семейството с най- естествената среда за развитието на детето.
3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.12. На всяко дете е гарантирало правото на:

1. свобода на изразяване на мнение;
2. свобода на мисълта, съвестта и религия;
3. формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл.13 Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.14 Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.15 Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.16 Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.17 За всяко дете, попаднало в риск се осигурява допълнителна подкрепа за личностното му развитие.

Чл.18 За децата с изявени дарби се създават условия за развитие на творческия им потенциал.

Чл.19 Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

НИЕ СЕ АНГАЖИРАМЕ:

Чл.20 Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.21 Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл.22 Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

- Чл.23 Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
- Чл.24 Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- Чл.25 Да работим в най-добрия интерес на детето.
- Чл.26 Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
- Чл.27 Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
- Чл.28 Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
- Чл.29 Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.
- Чл.30 При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.
- Чл.31 Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
- Чл.32 Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.
- Чл.33 Да опазваме личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползваме само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на морални-те си и служебните си ангажименти

РАЗДЕЛ II

РОДИТЕЛИ

Глава I

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

- Чл.34 Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
- Чл.35 Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
- Чл.36 Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.
- Чл.37 Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.
- Чл.38 Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.
- Чл.39 Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

- Чл.40 Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.
- Чл.41 Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.
- Чл.42 Ангажираме се с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал на семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.
- Чл.43 В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим, открито споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържа от вземане страна в конфликта.

Глава II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

- Чл.44 Родителите помагат според възможностите си, за да се утвърди трайно авторитета на училището.
- Чл.45 Основни задължения на родителя /настойника/ са:
1. Да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
 2. Да следи и насърчава неговите успехи;
 3. Да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
 4. Съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
 5. Съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.
- Чл.46 Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.
- Чл.47 Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.
- Чл.48 Родителят трябва:
1. да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права;
 2. да възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие;
 3. да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност;
 4. да подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

РАЗДЕЛ III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

- Чл.49 Да предоставяме висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.
- Чл.50 Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да

получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

- Чл.51 Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.
- Чл.52 Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.
- Чл.53 Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.
- Чл.54 Да работим за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

РАЗДЕЛ IV

ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛЯ

Глава I

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

- Чл.55 Служителят се ангажира да:
1. Бъде дружелюбен, търпелив, отзивчив и с уважение да се отнася към всички – както към децата, така и към колегите си, проявява професионализъм и компетентност в работата си, да буди доверие;
 2. работи с убеденост, че аз съм “лицето” на училището;
 3. не влизам в конфликт с хората, с които работи, да бъде етичен, почтен, честен и коректен;
 4. бъде лоялен към институцията, в която работи;
 5. не се допуска прояви на бюрокрация и корупция, както и незаконни действия, които уронват както личния му престиж, така и престижа на институцията
- Чл.56 Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.
- Чл.57 Защишава и опазва поверената му имуществено с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.
- Чл.58 Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата и повредата на повереното му имущество.
- Чл.59 В изпълнение на заеманата длъжност да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.
- Чл.60 Извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване на правилата за защита на информацията.
- Чл.61 Служител, работил в училището, не трябва да:
1. използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи;

2. се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Глава II **ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИ**

Ангажирам се:

- Чл.62 Да изграждам и поддържам отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.
- Чл.63 Да обменям информация и ресурси, които имат отношение към благополучието на ОУ „Поп Минчо” и правата на детето.
- Чл.64 Със своите действия и изяви да не уронвам личното достойнство на колегите си и да не поставям под съмнение професионализма им.
- Чл.65 Да не допускам действия, които биха уронили престижа на професията.

Глава III **ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ**

Работещият в ОУ „Поп Минчо:”

- Чл.66 С личното си поведение в публичните си изяви представя училището. Той не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.
- Чл.67 Не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището.
- Чл.68 Се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустани, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.
- Чл.69 Спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на институцията, която представлява.
- Чл.70 Се придържа към общоприетите морални ценности и добродетели и не допуска недостойно поведение.
- Чл.71 (1) Противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.
 - (2) Не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси
 - (3) Не може да приема подаръци и облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.
- Чл.72 Не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи за тези дейности.

Глава IV

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

- Чл.72 Конфликт на интереси е когато служителят има лични интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективното вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.
- Чл.73 Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появата на такъв конфликт той е длъжен да информира директора.
- Чл.74 (1) По смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 – 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО учителите и директорът нямат право да предоставят образователни услуги срещу заплащане при наличие на конфликт на интереси.
- (2) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година учителите подават писмена декларация пред директора на училището относно обстоятелството дали през предходната учебна година са предоставяли образователни услуги срещу заплащане, както и относно липсата на конфликт на интереси.
- (3) При установяване на конфликт на интереси, както и в случай на неподаване на декларация по ал.2 или на подаване на декларация с невярно съдържание, лицата носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.
- Чл.75 Служителят не може да използва служебното си положение за лично или на семейството си облагодетелстване.
- Чл.76 Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
- Чл.77 В случай на възникнал конфликт на интереси, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причини за възникване на конфликта.

РАЗДЕЛ IV

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Глава I

ФУНКЦИИ

- Чл.78 Целите на комисията по етика са:
1. да защитава правото на учителите, служителите и работниците /членове/ на ОУ „Поп Минчо” да бъдат всестранно и точно информирани;
 2. да допринася за установяването на професионални стандарти;
 3. да допринася за издигането на авторитета на ОУ „Поп Минчо”;
 4. да създаде система на саморегулиране на преподавателите чрез прилагане на Етичния кодекс и решаване на спорове между училището и обществото;
 5. да укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и др.членове;
 6. да подпомага българския учител за прилагане на етичните правила и норми.
- Чл.79 (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ОУ „Поп Минчо” се създава Комисия по етика.
- (2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от 1 година.
- (3) Те трябва да имат най-малко 5 години трудов стаж в училището. Могат да бъдат преизбирани за още две. Следващият избор е след едногодишен интервал.

- Чл.80 Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.
- Чл.81 (1) Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
- (2) Комисията по етика приема Правила за дейността си, които се утвърждават на заседание на Педагогическия съвет.
- Чл.82 Всеки заинтересован член може да внесе жалба в Комисията по етика.
- Чл.83 (1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което Директорът взема решение най-късно в едномесечен срок от постъпването им.
- (2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.
- Чл.84 Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на ОУ „Поп Минчо“.
- Чл.85 (1). Комисията по етика е постоянно действаща.
- (2) Комисията по етика се състои от 3 членове
- (3) На първото си заседание комисията избира своя председател.

Глава II

САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

- Чл.86 Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове.
- Чл.87 (1) Санкциите са:
1. писмено уведомяване на служителя или работника и даване публичност на случая;
 2. Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание.
- (2) Непроизнасянето в срок от две седмици от получаване на сигнала се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Глава II

ЛИНИЯ ЗА ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА

- Чл.88 Редът и начина за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за регламентирането във Вътрешни правила, утвърдени със заповед от директора.
- Чл.89 При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за вземане на дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

РАЗДЕЛ V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- Чл.90 Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

Чл.91 При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.

Чл.92 При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

НИЕ АПЕЛИРАМЕ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

1. Бъдете наши партньори и съмишленици за постигане на общите цели.
2. Проявявайте търпение, коректност, толерантност и уважение към нашия труд.
3. Бъдете непримирими и критични към пропуските, слабостите и нарушенията в организацията ни.